

FO-04-018**Lessebo kommun ger fördelar till en entreprenör vid anbudsarrende****Fallet**

Lessebo kommun i Småland äger en campingplats i byn Hovmantorp. Campingen har tio stugor och plats för cirka 120 tält och 82 husvagnar. Den ligger vid en mellanstor sjö och omfattar bland annat en tennisbana, minigolfbana och en service- och kioskbyggnad. Campingen arrenderas ut av kommunen som därigenom har en viss inkomst¹. Då tidigare arrendator lämnat campingen sökte kommunen under våren 2004 en ny arrendator som kunde börja driva campingen med start sommarsäsongen 2004 och framåt.

I mars 2004 genomförde kommunens tekniska kontor ett anbuds förfarande och utlyste driften av anläggningen i form av ett arrendeavtal. Det anbudsunderlag² som kommunen lämnade ut innehöll en specificering av campingens belägenhet, utseende och standard samt information om villkoren för arrendet. Den skriftliga delen av anbudsunderlaget var tämligen kortfattad. Underlaget kompletterades med bilder och en karta. Några av anbudsgivarna besökte campingplatsen och fick då ytterligare information av kommunen.

Av den tidigare arrendatorn köpte kommunen maskiner och annan utrustning³ som krävdes för driften av campingen. Köpet gjordes en vecka innan anbudshandlingarna lämnades ut. Kommunen hade betalat den tidigare ägaren⁴ 34 000⁵ kronor för övertagande av viss materiel och utrustning som fanns på campingen. En av anbudsgivarna erbjöds att köpa utrustningen. Mot att anbudsgivaren i sitt anbud erbjöd ett högre förstaårsarrende kunde anbudsgivaren överta utrustningen.

Denna möjlighet att förmånligt få köpa den viktiga utrustningen nämndes inte i anbudsunderlaget eller på annat sätt till de övriga anbudsgivarna. Dessa anbudsgivare hade istället att utgå ifrån att de skulle få köpa in denna utrustning till marknadsmässiga priser, vilket skulle innebära en stor utgift. Den vinnande anbudsgivaren fick emellertid i praktiken köpa utrustningen för 25 000 kronor, vilket var den summa anbudsgivaren adderade till det erbjudna förstaårsarrendet. Detta fördelaktiga erbjudande som kommunen erbjöd en av anbudsgivarna kan ha påverkat utgången av anbudsgivningen.

Kommunen säger att lagen om offentlig upphandling inte är tillämplig i fallet. Efter att anbudsöppningsprotokollet upprättats skrevs omedelbart avtal med den entreprenör kommunen utsett som vinnare. En av anbudsgivarna överklagade anbudsinhämtningen till länsrätten, men rätten beslutade på formella grunder att inte ta upp ärendet till prövning. I efterhand uppger tekniska kontoret att möjligheten att köpa lager och maskiner skulle ses som ett tilläggsanbud.

¹ Kommunens nyligen avtalade campingarrende är för 2004 230 000 kronor (inklusive försäljning av viss materiel) och de närmast påföljande åren 205 000 kronor per år.

² Daterat 2004-03-08.

³ Åkgräsklippare, trimmer, cola-kyl, kyl och frys, lagerhyllor, trädgårdsmöbler, serveringsmöbler, minigolfklubbor, larm, utrustning i tio stycken stugor, bestick, glas, porslin, städutrustning samt en terrass. Allt upptecknat enligt avtal 2004-03-02 mellan Lessebo kommun och Kosta Folkets Hus.

⁴ Kosta Folkets Hus.

⁵ Enligt en inventarieförteckning har kommunen erlagt likvid för materielen genom att betala en förfallen faktura till kraftbolaget Sydkraft om 34 000 kr.

Lessebo kommun har tillskrivits i ärendet men förutom att hänvisa till att Länsrätten i Kronobergs län avvisat en ansökan om prövning av ärendet, har kommunen valt att inte yttra sig.

Företagarombudsmannens bedömning av fallet

- De anbudslämnare som klandrat kommunen och känner sig förfördelade vid anbudslämmandet på arrendekontraktet har fog för sin kritik. De sex anbudsgivarna fick inte samma information från kommunen. En anbudsgivare fick fördelar framför konkurrenterna.
- Kommunen säger att lagen om offentlig upphandling, som stadgar att upphandlingar ska präglas av affärsmässighet, inte gäller vid anbud på arrendekontrakt. Det borde ändå vara en självklarhet för kommunen att inhämta anbuden affärsmässigt och därmed rättvist för alla anbudsgivare. Det är självklart att kommunen redan i anbudsunderlaget skulle ha upplyst om möjligheten att även lämna anbud på den viktiga utrustningen och materielen. De entreprenörer som lagt ned arbete på att utforma ett anbud har rätt att kräva att kommunen agerar professionellt och med respekt för samtliga parter. Att gynna en näringsidkare framför andra ger ett dåligt företagarklimat.

I Företagarombudsmannens bedömning deltog Tommy Adamsson, Patrik Engellau, Lars I W Jansson, Nils-Eric Sandberg, Edward Waller och Monica Werenfels Röttorp.